

Pracovný materiál Kancelárie Rady na rokovanie Rady dňa 21. 12. 2022

Správa č. AO-RPMS/2022/00279 o kontrole dodržiavania povinností

Predmet: príspevok „Taliansko zmrazilo pomoc Zelenského režimu“ na stránke Tomáš Špaček •
Republika

Subjekt: Facebook

Na základe záverov uvedených v správe Kancelária Rady pripravila nasledujúce uznesenie:

Návrh uznesenia:

Rada pre mediálne služby (ďalej len „Rada“) ako orgán príslušný podľa § 109 ods. 1 až 4 a § 110 ods. 2 písm. e) zákona č. 264/2022 Z. z. o mediálnych službách (ďalej len „zákon č. 264/2022 Z. z.“) po prerokovaní správy č. AO-RPMS/2022/00279 o kontrole dodržiavania povinností podľa zákona č. 264/2022 Z. z. skonštatovala, že v monitorovanom príspevku **nebolo zistené porušenie zákona č. 264/2022 Z. z.**

Kancelária Rady pre mediálne služby

Pracovný materiál Kancelárie Rady na rokovanie Rady pre mediálne služby
dňa 21. 12. 2022

Monitoring číslo: AO-RPMS/2022/00279
Dátum poskytnutia obsahu: 14.11.2022 o 21:53 hod
Predmet monitoringu: príspevok „*Taliansko zmrazilo pomoc Zelenského režimu*“ na stránke Tomáš Špaček • Republika
Subjekt: Facebook

Dátum: 14.12.2022

PRÁVNE VÝCHODISKÁ POSUDZOVANIA:

Zákon č. 264/2022 Z. z. o mediálnych službách:

§ 13 Vymedzenie obsahovej služby

(1)

Obsahová služba je služba určená na príjem verejnosťou koncovému užívateľovi alebo inému užívateľovi, ktorej obsah zostavuje jej poskytovateľ vo vlastnom mene a na vlastnú zodpovednosť, či už z vlastnej iniciatívy, alebo na základe požiadaviek užívateľa a

a) vo vnímateľnej podobe tento obsah tvoria časovo usporiadané zvukové, obrazové alebo audiovizuálne komunikáty alebo štruktúrované textové informácie (lineárne mediálne služby), najmä programová služba,

b) vzniká ako poskytovateľom zostavená ponuka zvukových, obrazových alebo audiovizuálnych komunikátov alebo štruktúrovaných textových informácií, ku ktorým poskytovateľ služby umožňuje prístup užívateľovi jednotlivo alebo spoločne vo forme súboru obsahov (nelineárne mediálne služby), najmä audiovizuálna mediálna služba na požiadanie a elektronický programový sprievodca,

c) vzniká ako poskytovateľom zostavená ponuka obsahových služieb podľa písmena a) alebo b), ku ktorým poskytovateľ obsahovej služby umožňuje prístup užívateľovi jednotlivo alebo spoločne vo forme súboru služieb (súborné mediálne služby), najmä retransmisia programových služieb a multiplex, alebo

d) je ďalším nezmeneným verejným prenosom multiplexu alebo jeho časti poskytovaným inou osobou ako pôvodným poskytovateľom multiplexu.

(2)

Obsahovou službou je aj platforma na zdieľanie obsahu, najmä platforma na zdieľanie videí.

§ 110 ods. 3. písm. q): *Do pôsobnosti regulátora ďalej patrí spolupracovať s on-line platformami na zdieľanie obsahu pri efektívnom, proporcionálnom a nediskriminačnom uplatňovaní pravidiel poskytovania ich služieb,*

§ 151 ods. 2.: *Nelegálnym obsahom sa na účely tohto zákona rozumie obsah, ktorý*

a) napĺňa znaky detskej pornografie alebo extrémistického materiálu,

b) podnecuje ku konaniu, ktoré napĺňa znaky niektorého z trestných činov terorizmu,

c) schvaľuje konanie, ktoré napĺňa znaky niektorého z trestných činov terorizmu, alebo

d) napĺňa znaky trestného činu popierania a schvaľovania holokaustu, zločinov politických režimov a zločinov proti ľudskosti, trestného činu hanobenia národa, rasy a presvedčenia alebo trestného činu podnecovania k národnostnej, rasovej a etnickej nenávisti.

* * * * *

Kancelária Rady vykonala kontrolný monitoring platformy *Facebook* (<https://www.facebook.com/> prevádzkovateľ: *Meta Platforms, Inc., Menlo Park, Kalifornia, USA*,

ktorého zameraním bolo zistiť dodržiavanie príslušných ustanovení Zákona č. 264/2022 Z. z. o mediálnych službách v rámci publikovania príspevku „*Taliansko zmrazilo pomoc Zelenského režimu*“ na stránke *Tomáš Špaček • Republika* z dňa 14.11.2022 v čase o 21:53 h.

Monitoring predmetného obsahu publikovaného dňa: 14.11.2022 v čase 21:53 h.

URL:

<https://www.facebook.com/Spacek.republika/posts/pfbid0wdnbKhXS7kvihLzNoyGNtLLtmgFXfz78AJDbCd6EJtbVy7GagmZsDkDHoEt2Qb5HI>

Taliansko zmrazilo pomoc Zelenského režimu

Šiesty balík vojenskej pomoci od novej talianskej vlády Kyjev tak skoro nedostane. Rozhodnutie nedodávať zbrane kyjevskému režimu prijal kabinet pod vedením Giorgie Meloniovej.

Príspevok obsahuje aj fotografiu na ktorej je Volodymyr Zelenskyj so smutným výrazom.

* * * * *

ANALÝZA – stanovisko Kancelárie Rady pre mediálne služby:

Pri posudzovaní možného výskytu nelegálneho obsahu vychádza Rada z citovaných ustanovení zákona č. 264/2022 Z. z. o mediálnych službách, pričom definícia pojmu „nelegálny obsah“ je odvodená z následne citovaných ustanovení zákona č. 300/2005 Z. z. (trestný zákon), ktoré vymedzujú „nelegálny obsah“ ako napĺňanie podstaty uvedených trestných činov.

Z uvedeného vyplýva, že Rada pre mediálne služby je oprávnená konať vo veci zamedzenia šírenia nelegálneho obsahu podľa § 152 zákona o mediálnych službách, v jej kompetenciách však nie je posudzovať kontroverzné, šokujúce či hanlivé tvrdenia a obsahy alebo posudzovať pravdivosť či opodstatnenosť existencie takzvaných „konšpirácií“ či „konšpiračných teórií“, t. j. tvrdení/teórií, ktoré nie sú podložené vedeckými dôkazmi či inými faktami. Zároveň však podľa § 110 ods. 3 písm. q) zákona o mediálnych službách patrí do pôsobnosti regulátora spolupracovať s on-line platformami na zdieľanie obsahu pri efektívnom, proporcionálnom a nediskriminačnom uplatňovaní pravidiel poskytovania ich služieb (tzv. komunitné štandardy alebo iný súbor zásad pre používateľov). Poskytovateľ obsahovej služby je pritom podľa § 152 ods. 8 zákona o mediálnych službách povinný poskytovať regulátorovi túto súčinnosť a na tento účel mu na vyžiadanie poskytovať informácie aj umožniť zriadenie prístupu k svojej službe tak, aby bol výkon týchto činností čo najefektívnejší.

Dňa 14.11.2022 v čase o 21:53 hod. bol na platforme Facebook publikovaný príspevok na stránke Tomáš Špaček • Republika „*Taliansko zmrazilo pomoc Zelenského režimu*“.

Na základe uvedených ustanovení Kancelária posudzovala daný obsah príspevku z dôvodu podozrenia, že **vyjadrenia, ktoré daný príspevok prezentuje, by mohli predstavovať nelegálny obsah v zmysle § 151 ods. 2. Zákon č. 264/2022 Z. z. o mediálnych službách.**

Predmetný obsah Kancelária preto posudzovala na základe ustanovenia **§ 151 ods. 2 písm. d):** *Nelegálnym obsahom sa na účely tohto zákona rozumie obsah, ktorý napĺňa znaky trestného činu popierania a schvaľovania holokaustu, zločinov politických režimov a zločinov proti ľudskosti, trestného činu hanobenia národa, rasy a presvedčenia, alebo trestného činu podnecovania k národnostnej, rasovej a etnickej nenávisti.*

Dané kritérium Kancelária zvolila s ohľadom na obsah predmetného príspevku, ktoré sa tematicky viaže k vojne na Ukrajine a k šíreniu nepravdivých informácií ohľadom vojenskej a humanitárnej pomoci Ukrajine.

Daný príspevok zobrazuje ukrajinského prezidenta Volodymyra Zelenského na fotografii so smutným výrazom tváre. Fotografia je tendenčne umiestnená pod komentárom, ktorý informuje

o údajnom zmrazení šiesteho balíka vojenskej pomoci talianskou vládou. Tento balík vraj „Kyjev tak skoro nedostane“. Za týmto rozhodnutím má stáť kabinet pod vedením Giorgie Meloniovej, ktorý prijal „Rozhodnutie nedodávať zbrane kyjevskému režimu“.

Na základe výsledkov analýzy Kancelária dospela k názoru, že daný príspevok nemožno vnímať ako spadajúci pod definíciu nelegálneho obsahu, keďže nespĺňa **kvalifikačné kritériá pre nelegálny obsah** podľa ustanovenia § 151 ods. 2 písm. d) Zákona č. 264/2022 Z. z. o mediálnych službách.

* * * * *

V súvislosti s predmetným príspevkom uvádzame zistenia uverejnené v príspevku *KTO JE SCHOPNÝ PRI RUSKÝCH PORÁŽKACH ZAPLAVOVAŤ INTERNET HOAXAMI, AKO UKRAJINA STRÁCA PODPORU?*¹ ktorý bol publikovaný dňa 15. 11. 2022 na stránke *Hoaxy a podvody – Polícia SR* na platforme Facebook. V príspevku Polície SR, zaoberajúcim sa predmetným príspevkom od Tomáša Špačka okrem iného uvádza aj:

„...autor statusu používa premyslene zvolenú fotografiu so smutným výrazom prezidenta Zelenského. Ide o štandardný postup hoaxerov - nie je dôležité len klamať v texte, ale aj použiť graficky zodpovedajúcu fotografiu, ktorá "ich protivníka" zosmiešni, prípadne zobrazí v neprijemnej polohe...“

Polícia SR ďalej k predmetnému príspevku dodáva, že dostala podklady od svojej partnerskej zložky v nasledujúcom znení:

„...Nie je to korektná informácia, v Taliansku nikde neodznela. Premiérka aj jednotliví členovia vlády jasne deklarujú kontinuitu v poskytovaní všetkých druhov pomoci Ukrajine vrátane vojenskej. Vláda na poslednom zasadnutí 10.11. o UA nerokovala, ale očakáva sa schválenie 6. balíka pomoci na jednom z nasledujúcich zasadnutí. Vláda má k tomu mandát parlamentu, ktorý trvá do konca tohto roka. V prípade neschválenia balíka do 31.12.2022, po schválení vlády bude balík schvaľovaný aj v parlamente. Napriek deklaráciám lídra Hnutia 5 hviezd G. Conteho, ktorý je proti poskytnutiu ďalšej vojenskej pomoci, ostatné veľké politické strany potvrdzujú doterajšiu líniu a neočakáva sa teda žiadne prekvapenie.“

Kancelária na základe vyššie uvedených zistení s ohľadom na ustanovenie § 110 ods. 3. písm. q) Zákona č. 264/2022 Z. z.: „Do pôsobnosti regulátora ďalej patrí spolupracovať s on-line platformami na zdieľanie obsahu pri efektívnom, proporčionálnom a nediskriminačnom uplatňovaní pravidiel poskytovania ich služieb,“ informovala prevádzkovateľa platformy o daných skutočnostiach existencie predmetného príspevku s požiadavkou na efektívne uplatňovanie Noriem komunity Facebook v kategórii Dezinformácie².

ZÁVER:

Na základe uvedeného je Kancelária toho názoru, že predmetný príspevok publikovaný na platforme Facebook **nenapĺňa definíčné znaky podľa ustanovení § 151 ods. 2. Zákona č. 264/2022 Z. z. o mediálnych službách.** V danom prípade teda nebolo zaznamenané možné porušenie zákona č. 264/2022 Z. z.

¹

<https://www.facebook.com/hoaxPZ/posts/pfbid02MgHhBPY9GfBvUomohhwUywNRjxLSm917qR8pqyCJ4QghezH8F98N3hvsnwesWWqql>

² <https://transparency.fb.com/sk-sk/policies/community-standards/misinformation/>